

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13311

LIDELEKH MAYNE

Nochem Weisman

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

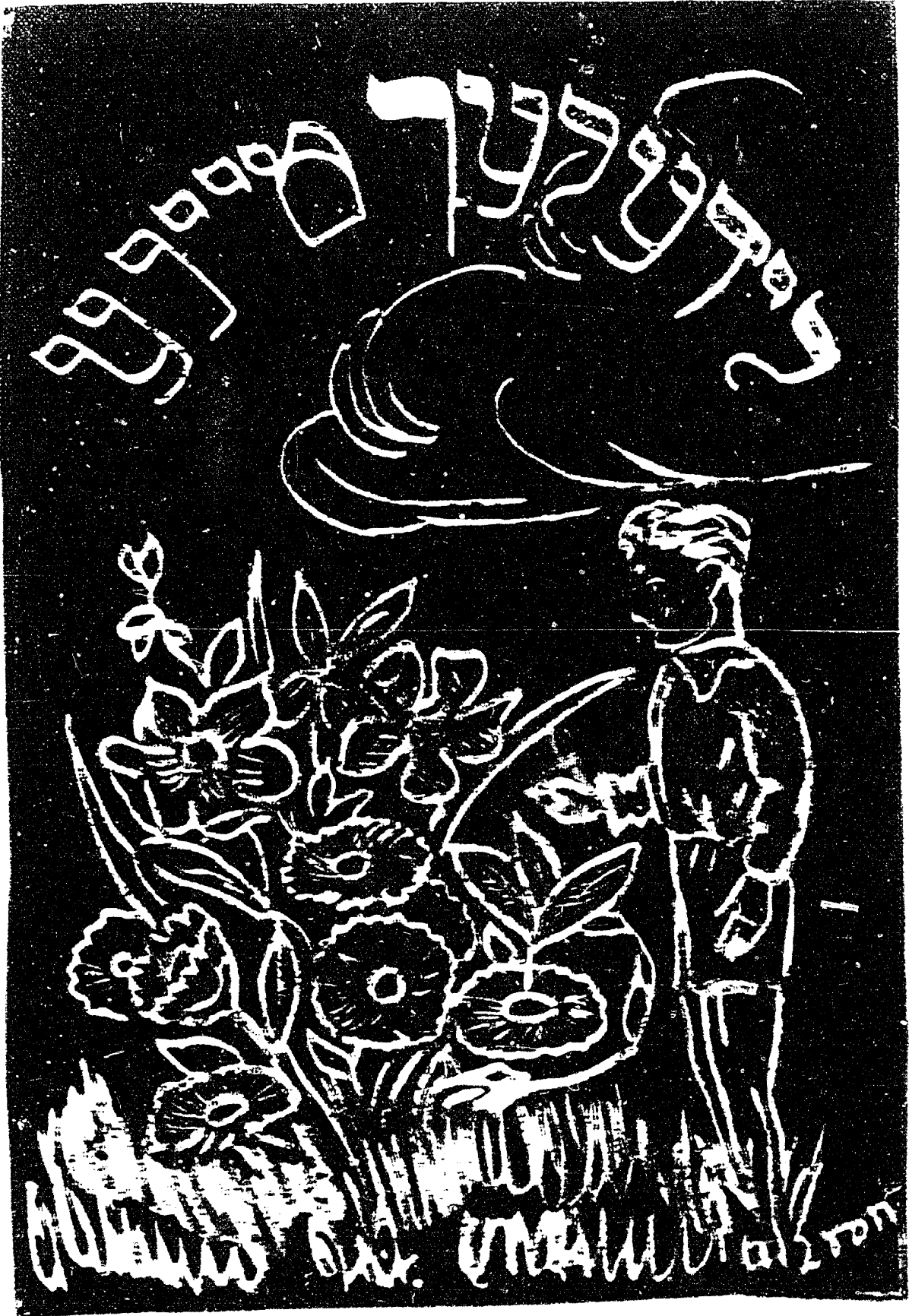
Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

דברי חיים

הוא עומד ליד פרחים

הוציא לאור: הוצאת 'הידברות' ניו יורק
אפריל 1940

Lidelech Meine

Copyright 1940

By NOCHEM WEISMAN

Printed in U. S. A.

ארוואקענען פון דער הויף פון נ. נ. א. א. א.

 284 Calvert Place, 135 Oshorn St., Brooklyn

לידעלעך מיינע

א זון מיט א רעגן
 אף בוים און אף בלום
 אף קלייניקע קינדער
 וואס שטיפן ארום...

לידעלעך מיינע
 פאר מיר און פאר דיר;
 א זון מיט א רעגן
 באם שוועל פון מיין מיר...

ווי מ'לעבן די בלומען
 אין רעגן און זון —
 אזוי זאלט איר וואקסן
 מיט פרייד אין מיט זון!...

נחום זויסמאן

איין פעלד ...

אפן גרינעם פעלד	איך וועל גיין אין פעלד
עפל וועל איך רייסן :	בלומען וועל איך קלייבן :
און מיט זיסע בארן	גענדזעלעך צום וואסער
וועל איך דארט פארבייסן!	וועל איך דארטן מרייבן ...

אף די גרינע בערג
וועל איך מאנצן שפרינגען :
מיט די מויזנט פייגל
וועל איך דארטן זינגען ! ...

אלע, אלע, אלע קינדער

אלע, אלע, אלע	אלע, אלע, אלע, קינדער, קומט צו מיר!
אלע, אלע, אלע, קינדער, קומט צו מיר!	אלע, אלע, אלע, קינדער, קומט צו מיר!
אלע, אלע, אלע, קינדער, קומט צו מיר!	אלע, אלע, אלע, קינדער, קומט צו מיר!
אלע, אלע, אלע, קינדער, קומט צו מיר!	אלע, אלע, אלע, קינדער, קומט צו מיר!

יינגען פייגל לידער —

לידער אן א שיר;

אלע, אלע, אלע

קינדער, קומט צו מיר!

אַט איז אַ בענקל

אַט איז אַ פענצטער

און אַט איז אַ מיר :

אַט איז אַ שערל

פאר איר און פאר דיר . . .

אַט איז אַ בענקל

און אַט איז אַ מיש :

שטייט דאָ אַ וואַנע

מיט גאַלדענע פיש . . .

אַט איז אַ סטעליע

און אַט איז אַ דיל :

קינדערלעך גופע,

שפילן זיך שמיל . . .

אין זין...

האט בערעלע-יבו
געכועט בר-בו
און איז ע מענצל
געגאנגען אין זין...

ביבי און בעבע
און בערעלע-יבו,
זיינען געגאנגען
שפאצירן אין זין...

האבן זיי פריילעך
געלאכט דארט אין זין
ביבי און בעבע
און בערעלע-יבו...

גאנדרן און גאנער ...

גראנערט גאנער	גאנדרן און גאנער
גראנערט גאנדרן	ביידע ווייסע —
ביז זיי גייען זיך	זיך דערציילן הויך —
א ט א נ י ...	א מייסע ...

און אז ביידע
ווערן מיד —
זינגען זיי
א גראנער-ליד ...

דער דאך ...

קומט דארט א פויגל	דער דאך איז א שווארצעך
און מאכט זיך א געסם ;	און הויך אט אזוי;
זינגען אף דעכער	אף ארעמע שטיבלעך
אין פרילינג — די געסט...	דער דאך איז פון שמרוי...

און דארט אפן שפיץ
 פונעם שמרויענעם דאך —
 שטייט זיך א בושל
 און גיט זיך א לאך ...

העי הינדעלע ...

לייג מיר אן אייעלע,	העי הינדעלע, הינדעלע
לייג פאר מיר צוויי ;	ווייס ווי דער שניי —
וועל איך דיר לאזן	זיי א גוט הינדעלע
זיצן אף זיי ...	לייג מיר אן איי ...

וועסטו דארט זיצן

אין ווארעמען זיי ;

וועסטו אויסבריען

מיר, הינדעלעך, צוויי . . .

איך און דו און זי ...

איך שער אלע פענצמער אוים.	איך און דו און זי און ער
דו שער אוים דעם דאך פון הויז:	שערן פייגל מיט א שער:
אפן קוימען, אפן דאך	און פון גראב און רויט פאפיר
שער אוים טייבעלעך אסאך ...	שערן מיר זיך אוים א מיר ...

שערן-שערן, שערל-שער

פארטיק ווער שוין! שנעלער ווער:

זעסם, עט לאכט שוין בא מיין שויב

אזא בלויע, ווייסע שויב! ...

טויבן, טויבן

הייבט זיך אויף	_____	טויבן, טויבן
נאך העכער, העכער		ווייסע טויבן,
איבער בוים און		קלאפט ניט היינט
איבער דעכער . . .	_____	אין מיינע שויבן . . .

שטילער, שטילער

טויבן ווייסע

און דערציילט מיר

היינט א מייסע . . .

וועווריקל! וועווריקל...

— שרעק זיך ניט וועוורעקע	וועווריקל, וועווריקל
שפרינג ניט אוועק ;	ניסעלע, נא :
האסטו שוין ניסעלעך	— זיי נאר א ביסעלע
פולניקע זעק ?	שמילינקער, שא ...

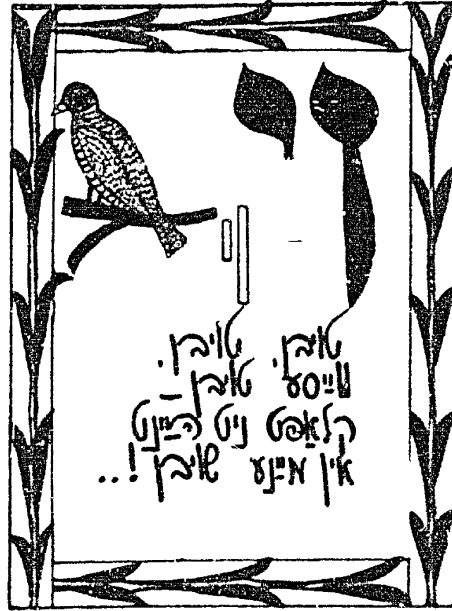
באלד וועט דא שנייען
 און קאלט וועט דא זיין ;
 ביסט גרייט פארן ווינטער
 דו וועוורעקע מיין ?

איד אין די און זי ...

איד שער אלע פענצער אים.	איד אין די און זי אין ער
זי שער אים דעם דאך פון הויז:	שערן פייגל מיט א שער:
אפן קויטען, אפן דאך	אין פון גראב און לויט פאפיר
שער אים טייבעלעך אסאך ...	שערן ביר זיך אים א טיר ...

שערן-שערן, שערל-שער
 פארטיק ווער שוין! שנעלעך ווער:
 זעסט, עס לאכט שוין בא מיין שויב
 און בלויז, ווייסע שויב! ...

טויבן, טויבן

הייבט זיך אויף
 נאך העכער, העכער
 איבער בוים און
 איבער דעכער . . .

טויבן, טויבן
 ווייסע טויבן,
 קלאפט ניט היינט
 אין מינע שויבן . . .

שמילער, שמילער

טויבן ווייסע

און דערציילט מיר

היינט א מייסע . . .

וועווריקל! וועווריקל... -

שרעק זיך ניט וועוורעקע —

שפרינג ניט אוועק ;

האסטו שוין ניסעלעך

פולניקע זעק ?

וועווריקל, וועווריקל

ניסעלע, נא :

זיי נאר א ביסעלע

שטילינקער, שא... -

באלד וועט דא שנייען

און קאלט וועט דא זיין ;

ביסט גרייט פארן ווינטער

דו וועוורעקע מיין ?

זינגט די זעג...

זענן זינגען,
 זינגט דער וואלד;
 פארטיק איז ע תויו
 שוין באלד.

זינגט, זינגט
 זינגט די זעג;
 זעגט די ברעטער
 גאנצע טעג...

זינגט זעגל
 זאג מיר בלויז —
 ווער וועט וואוינען
 אין דעם תויו?

ח י ה ל ע . . .

ווארעמט דיין פומער,	זעהלע, זעהלע
ווארעמט דיך אויס?	זעה אין וואלד:
זאג מיר נאר, וואו איז	איז דיר אין ווינטער
אין ווינטער, דיין הויז?	קיינמאל נישט קאלט?

ווען שנייען באדעקן
 דאס פעלד און דעם וואלד —
 זאג מיר, ווער גיט דיר
 צו עסן דארט באלד?

טעלער ווייסע ...

שטעל איך אויב זיי
 אפן מיט,
 פארן פלייש
 — און פאר די פיש ...

טעלער ווייסע,
 וואש איך ריין;
 און איך וויש זיי אויס
 א ל י י ן !

שיינען טעלער
 זויבערדיין
 אפן מיט
 מיט פיש און כריין ! ...

א נומע נאכט

פיר אין איר
 איז אכט;
 טיר אין טיר
 פארמאגט פארמאגט

פיר אין איר
 איז אכט;
 טיר אין טיר
 פארמאגט פארמאגט

זינגט די
 זיבעד-נאכט;
 א נומע —
 נומע נאכט! ...

דריי זיך ווינטל

אוינס און צוויי	דריי זיך ווינטל,
און דריי און פיר :	דריי זיך דריי :
נײַ אַ מענצל	באַלד פאַלט אויס
פאַר טײַן פיר . . .	אין גאַס אַ שניי . . .

ווינטל דריי זיך,
 דריי זיך אויס :
 קער די גאַסן
 בעסער אויס . . .

זון-שיין

פאנעל דוד געבן

אויבן און

נאט פ'קרייעס

מיין פלוגער האטן ! ...

זון-שיין זון-שיין

קום ארץ :

ללסט א גאטע גאטע

דא זיין !

זון-שיין זון-שיין

נאט איד זאפט :

ברויגענישן מיך

אפגענארט ! ...

כמארעם שווארצע . . .

לעזט מיין הימל	כמארעם שווארצע
בלוי און פריי —	שוועכט פארביי ;
ווי דער ערשמער	לעזט מיין הימל
טאג אין מאי . . .	בלוי און פריי . . .

שווארצע כמארעם
טראגט זיך אפ ;
זעט, עס קאפעט
שוין אראפ !

לאכט די זון . . .

לאכן אפן דאך
 טייבעלעך אסאך ;
 דרייען זיך ארום
 רונד אין רונד ארום . . .

זון לאך-לאך-לאך
 אף א יעדער זאך ;
 לאכן אפן דאך
 טייבעלעך אסאך . . .

רונד אין רונד ארום
 פליען, פליען אום ;
 טייבעלעך אסאך
 רוען אפן דאך !

לערנער, לערנט מיך . . .

לערנער, לערנט מיך שרייבן.	זיידע, ליבער זיידע,
שרייב איך ריין און שייך;	כליב דיר אן א שיר;
זע, מיין פולן נאמען	מארגן וועל איך שרייבן
שרייב איך שוין אליין!	א בריוועלע צו דיר . . .

היינט, דארף איך נאך לערנען —

האב איך ניט קיין צייט;

מארגן, ליבער זיידע —

מארגן — איז ניט ווייט! . . .

מאמע; הער! ...

— מיסע, מיסע, מיסע —	מאמע, מאמע, מאמע —
מאמע, הער זוי שוין:	מאמע ליבע, הער:
ס'וויל דאס קליינע בערל	ב'קאַן שוין יידיש לייקענען
היינט אין שול גאר גוין!	— אַ מיסע, מיט אַ בער" .

צו הער שול געגאנגען.
 מיר, געווען מאַרמאָכט:
 איז ער אַפגעשטאָנען
 דאָרט, אַ גאַנצע נאַכט! ...

א הויטע בלום ...

אין א ווייטן גארטן,	צווישן הויבע זאגען
בליט א הויטע בלום ;	צווישן גוטן אדם -
גרינע גראזן וואקסן	שטארקע צווישן אים
הויב ארום, ארום.	דאס ארום די בליט

צו דעם ווייטן גארטן
ליבע מאמע, קום :
צווישן הויבע זאגען
ווייל איך זען די בלום ...

נא, נעים . . .

א וועלדל מיט ביימער	נא, נעים די נאדל
אף ציכעלעך געלע;	און ניי זיך א סיכל;
ניי אויס זיך דעם נאמען	א קליידל פאר ליצלקע,
מיט אויסיעם העלע . . .	א האנמער, א ציכל . . .

נא דיר א נאדל,

א פאדעם א לאנגען

און ניי אויס א גארמן

מיט בלומען און זאנגען . . .

אין און אלטן וואלד ...

אין דער בער געווען	אין און אלטן וואלד,
און פויל און אלט :	אין א טיפן טאל,
אין אים דארט געווען	אין א בער געווען,
און קעלט, א קעלט ...	געווען געווען אטאל ...

האט ער דארט געזיטערט
 טאג און נאכט אין קעלט :
 אין ער איז פארקראכן
 ערגעץ אף דער וועלט ...

קלוגע סאווע ...

סאווע, סאווע
— אין דער נאכט —
וואס ביסטו
אזוי פארטראכט?

שמייט צו סאווע
אויפן בוים,
הויך אז מען
דערנעם זי קוים.

סאווע, סאווע

— אפן ארט —

זאג ארויס

דאס קלוגע ווארט ! ...

עפעלע לאכט . . .

עפעלע, גרין.	עפעלע, רויט.
עפעלע, געל ;	עפעלע, גרין ;
פאלט אן עפעלע	וויגט זיי דאס וויגטל
פאר מיין שוועל . . .	אדער און אדער . . .

עפעלע לאכט

צו מיר ארויף:

יינגעלע-צוינגעלע

הייב מיך אויף !

פאפא, נעם...

וועל איך אויך בעלד קרייען	—	פאפא! נעם די פוטער
ווי דער דויטער האט;		שמיר מיר אן דאס ברויט;
פאפא, שנעלער, גיכער		אז דער האט וויל עסן,
שמיר דאס ברויט מיר און!		קרייעט ער אפן פלויט...

זעסט, א פענזל האב איך
 דא א, אין מיין האנט;
 כ'וועל ארויס אין דרויסן
 סאלן אף דער וואנט! ...

אין הויף

זיי פלאנצן דארט גרינס	אין הויף לויפן קינדער
זיי פלאנצן א ברום ;	זעצט און ארויף ;
זיי פלאנצן א גארטן	זיי גראבן א גארטן
זיי פלאנצן ארום . . .	אין מיטן דעם הויף . . .

קאן ליצלקע ניט שלאפן,

סע טומלט אין הויף ;

ליצלקעלע, בעסער

שטיי שוין אויף ! . . .

ציגעלע-ציג . . .

ציג-ציגעלע-ציג	ציג-ציגעלע- ציג
רוט ניט אף אן ארט;	שפרינגט אין הויף ארום;
ערשט געשמאנען דא	צופט פון דאך דעם שטרוי,
און אט איז זי דארט . . .	און צעטרעט די בלום . . .

שפרינגט אף דאך ארויף
און שפרינגט בעלד אראפ;
ציג-ציגעלע מראגט
הערנער אפן קאפ!

שוואַרץ און ווייס ...

די קאץ איז	שוואַרץ איז נים ווייס
דער קאמען	און קורץ איז נים לאנג;
דער זאס עם פוילט זיך,	אף פעלדער, אין זומער
האט נים אין טויל ...	וואקסט ווייץ, אף א זאנג ...

שוואַרץ זיינען קוילן
און ווייס דאס פאפיר;
העי, קאמער דו פוילער,
גיב זיך א ריר ! ...

היר נים אן ...

בלומען זיינען קינדער.	היר נים אן די בלומען,
בלומען זיינען צארט ;	רייס זיי גאר נים אויס ;
קומט דער פראסט אין ווינטער	לאז זיי וואקסן, וואקסן
ווערן זיי פארדארט ...	ביון פענצטער-גרויס.

היון זיינען רוימע.
 גלעקלעך, זיינען בלוי ;
 קינדער מיינע ליבע
 בליט איר אויך אזוי !

שערעלע שער . . .

שערעלע-שער
שער-שער-שער ;
שער אויס מיר א פייגעלע
מיט א בלוי אייגעלע . . .

שערעלע-שער
שער-שער-שער ;
שער אויס מיר א העזעלע
מיט א קורץ נעזעלע . . .

שערעלע-שער
שער-שער-שער ;
שער אויס מיר א טעקעלע
מיט א רויט טעקעלע . . .

משערעפאכע-פוכע

שפאנס זי שמיל, פאמעלעך	שמערעפאכע — משערעפ
האט ניס וואו צו לויפן ;	מיט איר גרינגע קעסטל, -
פאר די גרויע האזן	נייס ערום שפאצירן —
וועט זי ניס אנמלויפן . . .	פים און הענט אין וועסטל . . .

משערעפאכע-פוכע

(שמיבעלע פון הארן !)

האסטו גאר ניס מוירע

מיזעם דיך איבערפארן ? . . .

זשאבע, זשאבע

א שפרונג אדער	זשאבע, זשאבע —
א שפרונג אדום	קווא-קווא-קווא ;
זייל פעלד אין גרויס	זיב אים נאך
אין פעלד אין גרויס	א שפרונג אדום.
א שפרונג אין טייך	
א שפרונג ארויס	
און בלאז זיך אן	
אזוי די גרויס . . .	

תמיד זאלסטו פאלגן ...

זיין א גומער שילער —	תמיד זאלסטו הערן
לערנען גוט און פיין :	טאמע-טאמעס ווארט :
און א גומער כאווער	אלע דינע זאכן
צו די קינדער זיין !	לייגן אף אן ארט ...

תבך זאלסטו פאלגן.

א גומער תלמיד זיין:

תורה זאלסטו לערנען

גוט און שיין און פיין ! ...

אלע לידער ...

זעסט, אט נעם איך מיין פאפיר,	אלע לידער אויסגעלערנט שוין
נעם א בלייער אין מיין האנט:	אין א קורצער, קורצער צייט:
כ'זועל שוין קיינמאל מעדער שרייבן	קאן איך לייגענען, רעדן, שרייבן
מיט קיין קוילן אף דער וואנט!	בריוו צו באבע-זיידע, ווייט ...

מיינע ליבע זיידע-באבע
 כ'קען שוין יידיש לייגענען פון;
 שיק איך אייך א גרום פון ווייסן:
 נאר געזונט זאלט איר מיר זיין!

